

**Notitie : Quickscan flora en fauna
Melatenweg te Horst aan de Maas**

Datum : 15 mei 2017
Opdrachtgever : RvR Limburg C.V.
Projectnummer : 211x09173
Opgesteld door : Ineke Kroes

Inleiding

Het voornemen bestaat om aan de Melatenweg te Horst een tweetal woningen te realiseren. In het kader van deze ontwikkeling is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones) is ruimtelijk vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL2014) welke is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en

vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Stappenplan soortenbescherming

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 12 mei 2017 door een ecoloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een vooronderzoek Wet natuurbescherming) uit het Vleermuisprotocol versie 13 maart 2017. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de inmiddels aan de Wet natuurbescherming aangepaste quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het onderzoeksgebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het onderzoeksgebied

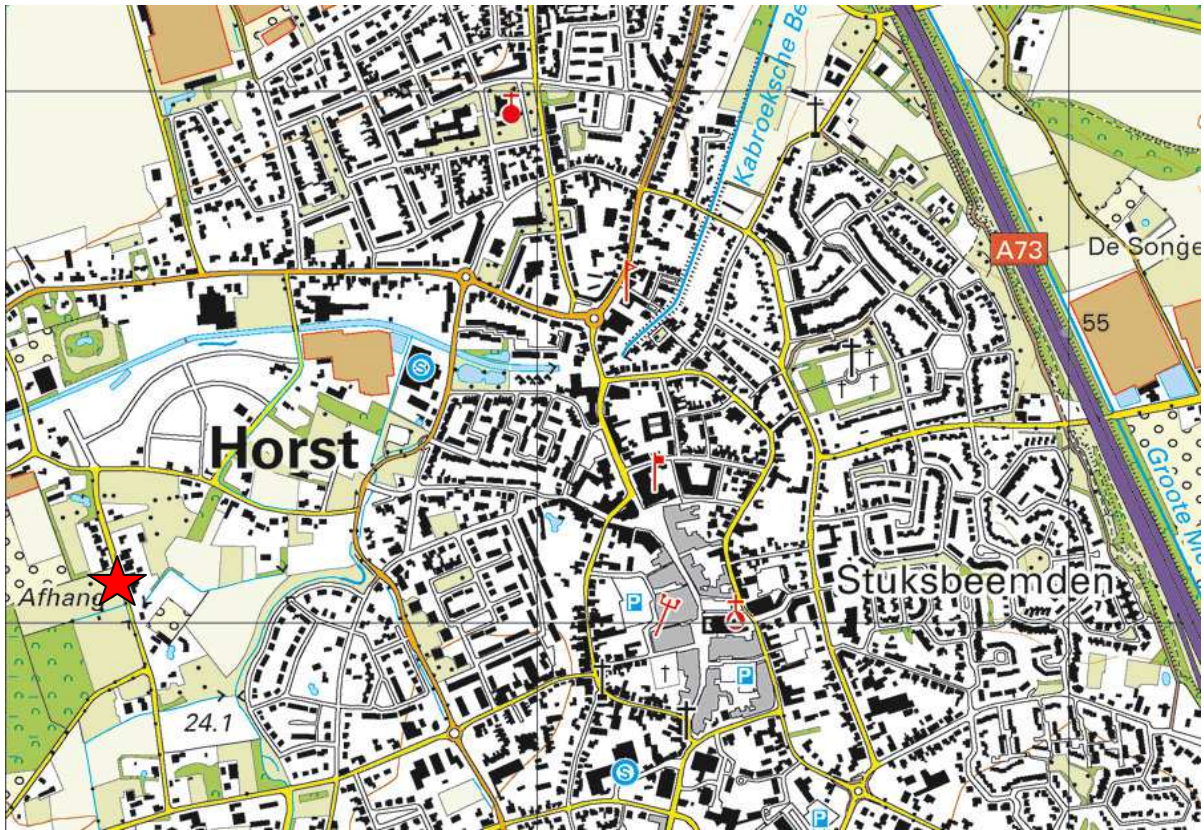
Onderstaand wordt achtereenvolgens ingegaan op de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie van het onderzoeksgebied.

Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelokaliseerd aan de westzijde van de kern Horst. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het onderzoeksgebied zijn X= 200.192, Y= 385.061. Het onderzoeksgebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto onderzoeksgebied en omgeving, met het onderzoeksgebied rood omlijnd. (bron Google maps)

Figuur 2: Topografische kaart onderzoeksgebied en omgeving

Huidige situatie

Het onderzoeksgebied is gelokaliseerd ten westen van Horst, in het buitengebied. Het is een open veldje binnen een lintbebouwing, met in de verdere omgeving kleinschalig agrarisch gebied. Het onderzoeksgebied zelf bestaat uit een voormalige weide, waarop voorheen een kas stond die inmiddels voor het grootste deel gesloopt is. Van de gesloopte kas ligt alleen de fundering er nog. Er heeft onlangs grondwerk plaatsgevonden, er ligt een grote hoeveelheid kaal zand op het terrein en er is grond zodanig verplaatst dat achterop het terrein een aarden wal is ontstaan. Het terrein is aan de westkant begrensd door een rij coniferen, met achter die rij coniferen een extensief beheerde weide met daarachter een bosgebied. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 6) geven een impressie van het onderzoeksgebied en de directe omgeving.

Fig 3. Overzicht van het plangebied. Foto richting het doosten.

Fig. 4. Overzicht onderzoeksgebied. Foto richting het zuiden.

Fig. 5. Overzicht van het onderzoeksgebied. Foto genomen richting het zuiden.

Fig. 6. Zicht op het onderzoeksgebied, met name de rij coniferen die de achtergrens vormt van het onderzoeksgebied. Foto genomen richting het noorden.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft het realiseren van een tweetal woningen. Hiervoor zal de gras- en kruidenvegetatie in het achterste deel van het onderzoeksgebied verdwijnen. Om de planontwikkeling mogelijk maken dient een deel van het onderzoeksgebied bouwrijp te worden gemaakt en er zal grondverzet worden gepleegd.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Deurnse Peel & Mariapeel ligt op ongeveer 7,5 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn significante effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied ligt geheel buiten de Goudgroene en Bronsgroene natuurzone zoals ruimtelijk vastgelegd in het POL 2014. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming, en de te verwaarlozen invloed, zijn negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden uitgesloten. In de planvorming hoeft om die reden verder geen rekening gehouden te worden met planologische beschermde gebieden.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde soorten planten aangetroffen in het onderzoeksgebied. Er zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied vanuit de Wet natuurbescherming geen beschermde vaatplanten bekend. Het onderzoeksgebied biedt evenmin geschikte standplaatsen voor beschermde vaatplanten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten wordt in zijn geheel op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, (Wnb-andere soorten), waarvoor een provinciale vrijstelling provincie Limburg geldt. Uit de omgeving is de zwaarder beschermde eekhoorn, das en steenmarter (Wnb-andere soorten), waterspitsmuis en bever (Wnb-hrl) uit de directe

omgeving bekend. Het onderzoeksgebied, bestaand uit een voormalige weide, waar geen bomen of andere houtige beplanting op staat en waarbij de bebouwing tot aan de fundering gesloopt is, biedt in zijn geheel geen habitat voor deze genoemde grondgebonden zoogdieren. De coniferenrij op de grens van het onderzoeksgebied blijft intact. Het voorkomen van strenger beschermde grondgebonden zoogdieren is binnen dit onderzoeksgebied uitgesloten.

Effectbeoordeling

Enkele algemeen beschermde grondgebonden soorten met provinciale vrijstelling kunnen binnen het onderzoeksgebied voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het onderzoeksgebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis. Er staan geen gebouwen op het onderzoeksgebied en er is geen opgaande houtige begroeiing. Er is geen water binnen het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is binnen het onderzoeksgebied zelf geen lijnbeplanting, er zijn om die reden geen vliegroutes binnen het onderzoeksgebied. De coniferenrij op de grens van het onderzoeksgebied, die mogelijk wel als vliegroute kan dienen, blijft intact. Negatieve effecten voor vleermuizen worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels waargenomen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen van broedvogels. Er is geen bebouwing en er is binnen het onderzoeksgebied ook geen houtige beplanting waarin vogels kunnen nestelen. In de nabije omgeving zijn waarnemingen bekend van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals gierzwaluw, huismus en enkele roofvogels, zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil etc. Er zijn geen bomen met grote takkennesten. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van roofvogels aanwezig. In de coniferen zou mogelijk een roestplaats van een ransuil kunnen zitten, deze coniferenrij blijft echter intact. Gezien het ontbreken van gebouwen waar eventuele gebouwbewonende vogels zoals huismus of gierzwaluw zouden kunnen nestelen, is het voorkomen van vogels met jaarrond beschermde nesten uitgesloten. De voormalige weide, met het kale zand en de geringe gras- en kruidenvegetatie is slechts in zeer beperkte mate geschikt als foerageergebied voor roofvogels. Er verdwijnt geen essentieel foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Effectenbeoordeling

Gezien het ontbreken van vaste rust- of verblijfplaatsen en het ontbreken van essentieel foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zijn negatieve effecten voor deze groep vogels uitgesloten.

In de aangrenzende tuinen van het onderzoeksgebied en in de coniferenrij, biedt de houtige beplanting geschikte nestlocaties voor broedvogels. Met de planontwikkeling kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden

het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het onderzoeksgebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten op vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn hiermee op voorhand uitgesloten. Er zijn geen sporen van amfibieën of reptielen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Uit het onderzoeksgebied en/of omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen, amfibieën of reptielen

Effectenbeoordeling

Het onderzoeksgebied biedt geen geschikt habitat voor zwaarder beschermde amfibieën of reptielen. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn redelijkerwijze uit te sluiten. Binnen het onderzoeksgebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten, vrijstelling provincie Limburg).

In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Het onderzoeksgebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusies gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot en de aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op omringende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. In de verdere planvorming hoeft hier dan ook geen rekening mee gehouden te worden
- Het onderzoeksgebied ligt geheel buiten de Goudgroene en Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone. Door de ontwikkelingen worden er geen wezenlijke kenmerken en waarden aangetast van de provinciale groenstructuur. De planvorming heeft verder geen invloed op planologische beschermde gebieden

Conclusies soortbescherming

- Het onderzoeksgebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdier soort zoals verschillende muizensoorten, en algemeen beschermde amfibieën zoals gewone pad en middelste groene kikker (Wnb-andere soorten met vrijstelling provincie Limburg). Voor de genoemde soorten geldt een provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Aan de randen van het onderzoeksgebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de bomen en houtige beplanting. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de bomen en houtige beplanting kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden het opgaande groen geïnspecteerd wordt op

aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

- Binnen het onderzoeksgebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.